

Latweeschu Awise.

Nr. 52. Zettortdeenâ 28tâ Dezember 1850.

• Sau atkal pabeigts. •

(Kahds wahrds wezza gadda gallâ rakstihst.)

Nu atkal, lassitajs mihlais, jaw weens gads pabeigts un turpklacht arri weens pufs gadda simtenis, un mehs drihs par jauna gadda rohbescheem pahri buhsim un to 1851 gaddu ar preeku un lihgsimibu apfweizinasim, tak to tas mums katram atneffhs, to nu gan ne sinnim. Effi tu tabtu zeltu nostagajis un wessels mahjâs pahrnahzis, tu Deewam rohkas pazehlis fakki: „Gohds Deewam tas pabeigts!“ Effi tu geuhtu darbu waffarâ nostrahdajis, un tu peekuffis sawâs ziffâs pakrittis Deewam pateizees, fakki: „Tas jaw atkal pabeigts!“ — Bet kad effam kahdu gadda laiku safneeguschî, tad gan zittadi mehs fakkam: „Sau atkal pabeigts! — Darbu beidsot mums nopelns nahk un dohd mums meeru; bet laiku beidsot mums nahk skabde; jo tas laiks wairs ne atgreeschahs atpakkal, bet gahschahs, ka tekfoscha uppe tai leelâ juhâ tas besgalligas muhschibas. Beidsam mehs weenu deenu, mehs preezajamees, un tahdas deenas kriht pulks leelâ mehrâ, ka lappas ruddeni no kohleem, ka ne warram tahs ne skaitiht; bet pabeidsam mehs weenu gaddu, mehs faraujamees un dohmâs eegrimstam. Gads naw mas laika brihdis, bet leels laika gabbals, kas 365 deenas skaita, un redsi lassitajs; tahdi gaddi aisstreen arri weens pehz ohtra — un firmgalwis stahw ar purrinadamu galwiau pee speeka turredamees, kam jaw 70 lihds 80 tahdi gaddi kameeschus speesch, un nositt nu weentreif ta stundina; kurrâ tam schi pasaulê ja-atstahj, winsch preezigi un meerigi ar Jesus isfauz: „Tas pabeigts!“ (Zahn. grahm. 19, 30.) Bet woi lassitajs mihtais, mehs wiffi warram zerreht til dauds gaddus paredseht! — **Al ne!** Dauds behrni, kas tiffko

til pasaulê eenahze, scho gadd zaur affinufehrgu tappe jaw ka wehl ne isplankufchas pukkites — no nahwes engeta noplukhtas — un tumshâs bedrês mestas. Dauds zilweki, jauni un wezzi, kas pehrn scho gaddu preezigi apfweizinaja, taggad semmê truhd, un ne sinna naja wifs, ka schis tas beidsama is buhs, kurrâ ir schee fazzihs: „Muhfu deenas wirt semmes beigtas! Es eemu pee Tehwa!“ — Lai tadeht mehs, draugi, to labbi eewehrojам un apzerram, ka no laika til pastahw muhsu dsihwiba, un ka muhsu dsihwes gals warr arri tâ drihs atsteigtees, ka taggad schi gadda gals. Lai eimam, lai steidsamees, ja lai dohdamees wehl schodeen labbus darbus strahdajt; jo laiks aisstreen, un mehs streenam ar to lihds, un — buhsim mehs deewabihjigi un taisni dsihwojuschî, tad ne buhs mums jabihstahs, woi nu jaunumâ jeb wezzumâ, wehl schinni gaddâ jeb jaunâ gaddâ Deews muhs fauz pee sewis, mehs tad warresim tizzigi, meerigi, preezigi un zerribas pilni isfaukt: **Tas jaw beigts.**

Mieej tad nu wezzais gads!

Klaktu irr taws jaunais rads.

Tu muhs' muhscha dahrgais brihds,

Mieej, no mums pawaddihts! —

Sitt jau pulkstens, skanneht sah;

Pusenakts irr; „ja uns gads“ atnah!!

E. F. S.

Saunas sinnas.

Ne fenn sagahju ar zilweku, kam patlabban behrninsch bija kristijams, un kas tadeht kohti ruhpejahs, ka mahzitajs til drihs ne effoht klatejâ basnizâ dabujams. Prassu tam: „Tad gan flims juhsu behrninsch, ka tâ wiffai nohte tahs kristischanas; zittadi jau preeksch behrna ir paschas mahtes labbaki, ka weenu, ohtru neddelu pawilzina, lihds abbi jo warrigi

paleel?" — Schis atbild: „Slimmibas deht gan nê; bet naktis jo garrakas paleel, pulku fwetschu ja-isedesina.“ — Es: „Nu, lam tad weenadi ween swezze likfi degt; un ja wahjibas deht buhtu swezze wajjadfiga, tad jau kristifchana ne fo ne lihdses?“ — Schis atkal:

„Nu, to tal sinnat, ka zaur kristifchanu droh-fchiba no laumes, kurea daschlahrt leelu nelaimi padarra!“ — Es: „Kas ta par laumi, brihnums, woi tad juhs arri kahdus neekus galwâ turrat?! Laumes, puhki, burwji un ragganas irr tiklai wezzu tumfchu laiku pafakkas!“ — Schis atkal: „A ja, ta nejehgâ wehl taggad brihsham gar nekristiteem behr-nineem darbojotees, ka ne fenn wehl G. pagasta wezzakajs man isteize, ka wianna brahta feewai behrnu atsaggusi, un sawu nejauku tai weetâ atstahjusi; fo tiklai ar leelahm mohlahm wairs atdabbujufchi, zaur to, ka faulei lezzoht un no-eijoh neganti tahs laumes behrnu brehzinajufchi.“ Ir wehl no farweem ihsteem raddeem schis noschelojams zilweks sinnaja tahdus pat ehmus stahstih. — Ko dohma, lassitajs, zil noschelojami warr buht wehl zitti no muhsu tautas brahteem un mahsahm, kad jau pee teem tahda prahta tumfiba, kureus mehs prahligus isturram un zitteem par preekfchihmi iswehlejam? Tadeht arri daschlahrt drehskambaris ar diweldricki peesmirid, kad dascha mahmika kristamu behrnu te istinn iswehdinahrt gribbedama.

Das lai ne weenam naw par peesmeeschanu teikts; bet par fagrabbfchanohs, tahdus neekus muhsu laikds wairs ne zeenih. Bet kad wehl tahdu tumfchu laufchu wiffur ne truhlst, tad lai itt no wiffas firds fallkam: „Kungs, wairo mums to tizzibu!“

S. B.

Labbi padohmi.

Kad kas karstâ uhdeni nobruzzinahts, tad tas effoh tohti labbi, kad tahs wainigas weetas ar elji tohp apraipitas, un tad ar smalki faberstu fahli aplaifitas.

Kad tekli ar wehderu laischahs, tad wahri meeschus uhdeni, kamehr tas fahf burbuleht,

un meeschu-graudi usplihst. Scho uhdeni nolehjis nemmi zittu, leezi meeschus tanni pafchâ stundi wehl wahritees, un dohdi scho dsehreeni flimmeem tekkeem.

W.

• P a t e i z i b a .

Es. Kas notizzis, ka tu pafchâ swehtâ wakkara nahzi? Meita! tu jelle sinni, ka mannim schinnis swehtkds 10 deenu starpâ 7 deenas basniza jaturr. Swehts wakkars klah, bet tahs 7 garrigas maifes, ar fo mannim dauds 1000 dwehsetu us swehtkeem buhs meeloh, wehl naw gattawas! Naw wakkas ar tewim tehrseht. — Woi effi nahkufe ar behrneem pee Krista-kohzina swezzitehm un faldumeem islustetees, tad eij, mihka pameita, ap-pafchâ pee behrneem.

Meita. Ne tehtih! Ne esmu wairs behrnu kahrtâ — ne gribbahs danzahrt. Es esmu sawas kahjas schinni gaddâ pa pasauli kreedama deesgan puhlejuse! Wehlejeet ar jums istrunna-tees — ilgi ne buhs.

Es. Lai eet — bet muddigi!

Meita. Gads pagallam un es zerreju, nu nahfchu pee meera; bet nekâ! Mans nammatehws manni atkal dsenn, lai ar jauno gaddu wehl freijoh pa pasauli. Bet sinneet — esmu wezziga meita — tik muddiga wairs ne esmu kâ jaunâs deenâs, tadeht mannim irr 2 luhfchanas us jums, mihkais tehtih!

Es. Nu tad tiklai steidsees, falli kas buhs?

Meita. 29 gaddus esmu ne-apnikkufe sawu zellu staigajuse. Juhs labbi sinneet, kas tas par gruhtu zellu! Wiffadus laikus esmu redsejuse — flittus un labbus, behdas un preekus, gohdu un kaunu, baddu un baggatibu, un tomehr drohfscha esmu gahjuse. Bet schis gads — tas man bij par dauds!

Es. Kalabbad tâ! Woi tewim mahjas weetu mihligi naw dewufchi, woi tewi gohdigi krusa-tehwi un draugi mihligi un labbi ne irr isgehrbuschi un barrojufchi? Leelu baggatibu schinni gaddâ gan ne effi krahjuse; — bet deenischkliga maisite jelle ne truhke. Ko tad wehl?

Meita. Deefa! gan pateizohs par wissu labbu. Tomehr nahku jums un wisseem arri pateikt par sabli un maifi.

Es. Kas tà par walloba? Kas to tewim eemuffinajis?

Meita. Zehtht ne nemmeet par launu! Ne sinnu ko nu darriht, ko ne! Scho gaddu staigadama mannim galwa palikka dulla. Schis manni leeli, tas lamma — schis par manneem wahrdeem preezajahs, tas atkal par to paschu leetu launajahs — weens manni gehrbj ar gohda drehbehm, ohtrs tabs saplohfa par kantareem, un zits mannim ar nuhju par galwu tà laide, ka no kahjahm buhtu krittuse, ja mihligas rohkas manni ne buhtu turrejuschas! Tahda dsihwe apnihkst. Gan gribbu Deews sinn ka wissu wisseem pa prah tam isdarriht, bet ne warru un wifs publinsh par wolti. Gan es zerreju us to ihsto prezzineeku, kas bij apfohljees manni pee gohda west — bet arri ne ka! Tadeht labbaki gribbu pawissam atkahptees! Zehtht, ko dohmajeet juhs?

Es. Woi tà?! Meita woi prahts! Zik dauds pa pasauli effi staigajusi un wehl effi mulkis! Tad nu klausees mannu padohmu un lihdsibu.

Kahds firmgalwis ar sawas meitas dehlinu 3 gaddu kummeku us tirgu wedde. Wezzichts apkuffis uskahpj lohpinam muggurà un eejahj kahdà zeemà (fahdschà), sehns elfodams telka pakkat. Pee pirmahm durwim namma tehws stahw pihpedams, stattahs un fauz mattus krattidams: Wezzais! zeef pelnisi tirgù ar nopuhletu sirgeli? Tewim gan irr firmi matti, bet behrna padohms! Zik ilgi tahds kummelsch un tahds puikelis to spehj nest un zeest? Woi tu ne warri kahjahm eet? Lai sehns jahi — tad abbeem buhs labbi. Wezzais kaunigs palizis, nokahpj un sehndina puifi wirsù un ees blakam. Bet tikko pee ohtrahm mahjahm nahkufchi, laudis blaustahs un uskleeds: woi traks! Ak tu besgohda sehns! Buhtu tu mans — es tewi sukkatu, teekams tu no sirga krittis. Buhs tam firmgalwim sawa wahjibà kahjahm eet un

puikel, muddigs ka putns, tewim ka junkerim buhs jaht? Woi ne kahpfi semmè?! Dehls isbihjees kriht no sirga un wezzais un jaunais nu eet sirgam blakkam, teekams atkal zits to redsejis aplam fahl smeetees un fakka: Ah re! ehrmi! Par ko tad Deews sirgu raddijis, ka tahdam wezzisham un tahdam jauniam ne buhs jaht, bet ar mohlahm wilktees. Deefa gan irr, redsi zil mehns mulki bijufchi. Kahpfin nu abbi wirsù, tad itt wisseem buhs japaleek ar meeru. Bet zeef ilgi tee tà warreja jaht, tad zits jaw kleedse: Kas tahdu neschelligu un besdeewigu firdi redsejis! Woi jums fauna naw? sawu lohpinu tà puhleht, gallinaht! — Ko tad nu darrihim? Atkal naw labbi? Zè puikelis fakka: Nu ne ko zittu ne sinnu darriht, ka, faseesim kummekam wissas 4 kahjas, bahsifim bohmu zaur un neffisim to ka tohweru us kameescheem, woi tad ne istiksim teem padohma dewejeem? Tà nu darrijufchi, tee eet atkal. Bet nu bij smeeshanahs, lammafchanas un tahds dumpis pa wissu zeemu, ka wezzais apstulbis un dikti fadufmojees par to, ka wisseem padohma dewejeem ne warroht istikt, sawu lohpinu grahwi eemette un raudadams us mahjahm aischahje.

Meita! woi prohti? Woi tu arri scheem lihdsiga gribbi buht un darriht! Woi nu wehl no sawa nolikta zekka gribbi atstahtees? Woi wissus padohma dewejus wehl mellefi pildiht? Turrees pee schi wahrda: Pahrbaudait wissas leetas un to, kas lab s irr, paturreet. Eij nu weffela sawu zekku! Zit ka tu lihds schim 29 gaddus effi staigajuse, tà pat staiga wehl. Deews gan jo prohjam palihdschahs, un buhs wehl, kas tewim sawas durwis mihligi atwers. Wessel!

Meita. Paldeews par labbu mahzibu! Geschu gan us juhsu wahrdu, Deewu un sawus draugus luhgdama. Bet tad paklauseet wehl ohtru luhgschanu. Saraksteet mannim itt firsnigus pateikfchanas wahrdu teem mihkeem krussta tehweem un maifes dewejeem, kas schinni gruhtà gaddà manni tik mihligi barrojufchi, un mannu gohdu far-

gajufchi. Bes tam es ne gribbu jauno gaddu fahlt. Wissa firds us to nessahs.

Es. Pareisi! labbi! To jaw pats no sewis buhtu darrijis, un tudal darrischu. Eij weffela.

Lai tad nu Deews juhs baggati jaunâ gaddâ swehti, juhs muhsu wezzu wezzee krusta tehwi, mannas meitinas patwehrums un gohda frohnis, juhs zeen. mahzitaji Wagner, Lundberg, Hugenberger, Schmidt. Suhfu mihta galwina gan irr firma palikkuse, 30 gaddus par mums strahdadama, bet juhsu rohziņas wehl naw apluffufchas mums stipru paligu dahwanah. Lai Deews juhs sawahm draudsehm un mums wehl ilgi usturr, un jums palihds, Kristum un mihteem Latweescheem no firds kalpoht. Un to paschu gohdu pelnijeet ir juhs zeen. mahzitaji Brasche, Bock, Fuchs, Kallmeier, kas juhs ar dewigahm rohlahm tahdas labbas un derrigas dahwanas muhsu meitinai pasneegufchi un ta tai to zekku tauschu firdis fataisijufchi. Lai jums allaschin labs prahts us mums buhtu. Ir jums zeen. mahzitajeem Richter, Kupffer, Stender, Katterfeld, Schack un Klafohn firsniigi pateizam, un tik ween to luhdsamees: dohdeet mums wehl wairak ne ka lihds schim no juhsu gudras galwinas augteem. Ihpaschu firsnigu pateizibu isdohdam jums muhsu stipreem paligeem Schoenberg, A. Leitan, Dunsberg, Vieting. Ne spehju jums pateikt par juhsu tik baggatu un dewigu rohlu, kas muhs no badda laikeem pasargajuse. Lai Deews juhsu garrigu druwinu jo prohjam baggati swehti. Jums 2 Bergmann, Heilsberg, Mahl-

berg, Grünfeld, Schepsky, Zirriht, Prinz, Rodin un wehl zitteem draugeem, ir mannam mihtam Bes wahrda Kungam, kas ar saweem gudreem raksteem mums un muhsu lassitajeem seelu preeku darrijufchi, jums pateizam un juhs luhdsam, lai juhsu firdsmihlestiba ir us preekschu mums labbus augtus isaudsina.

Lai Deews jums wisseem dohd preezigus swehtklus un swehtigu jaunu gaddu pee meefas un dwehfeles zaur Jesu Kristu. Amen!

Te'gawâ 24tâ Dezember d. 1850.

R. Schulz,
Latweeschu Awischu apgabdatajâ.

Teefas fluddinaschanas.

Wissi tee, kam kahdas praffischanas pee ta pee dsimts-muhschas Bresilges (Saldes firspehle) peerakfita nomirufcha Peter Petersohn, jeb kas tam nelakkim ko parrada, tohp zaur scho usaininati, lihds 14tam Webruar 1851 pee schibs teefas peeteiktees, jo wehla ne weenu wairâ ne klausibs un tohs parradneekus ar dubultu maksu strahpehs. Bresilgê, tai 14tâ Dezember 1850. 2

(T. S.) ††† Adam Saks, pagasta wezzatajâ.
(Nr. 70.) J. Freiberg, pag. teefas sribweris.

Krohna Leelas = Seffwas Nahrumu-Lihtera mahjas irr tulihit moi us klausibu jeb us nohmu dabujamas. Kas winnas gribbetu nânemt, tam buhs wisawehla lihds 19tu Janwar 1851 pee Leelas-Seffwas Krohna pagasta teefas peeteiktees, peenahamu drohschibu nolift, klahtakas sinnas to mahju deht sanemt un sagaidihit, ka pagasta teefa, ja kas apnemmas un espehji wissu ko pagasta teefa tam preekschâ likt ispidihit, tahs peeminnetas mahjas winnam nodohd. Masâ Seffwâ, tai 16tâ Dezember 1850. 2

(T. S.) Teefas wahrda:
(Nr 2094.) Allunan, teefas sribweris.

S i n n a.

Teem, kam patiltu, schibs Latweeschu Awises ir turpmaß lassihit, scheid sinnamu darram, ka tahs arri nahkoschâ 1851mâ gaddâ rakstihis. Maksa, apstelleschana un wissas zittas leetas paliks ka lihds schim bijis; bet lai warretu sinnahit, zil Awischu lappas buhs likt rakstos eespeest, tad ikkatre gehdijs lassitajs tohp luhgts, sawu wahrdu Steffenhagenam pee laika usdohit, ka tas firzeju wahrduß un nauddu warretu salassihit. To tee, kas wehlaiki schibs lappinas apstellehs, ne warrehs par kaunu nemt, kad tee tohs pirmajus nummerus ne dabuhß. Steffenhagen.

